

TALLIN YMPÄRISTÖKATSELMUS

Tähän taulukkoon on koottu keskeisiä kysymyksiä, jotka tulee tarkastella, kun tallin ympäristöasioita lähdetään kehittämään.

Jätehuolto

Kuka vastaa jätehuoltojärjestelyistä?

- jäteastioiden hankinta, kunnossapito ml. lantala
- lantalan/ astioiden tyhjennys, jätehuoltosopimukset
- ohjeet, neuvonta

Osaavatko kaikki käyttää jätapistettä ja lantalaä sovitun mukaisesti?

Onko lannan käsittelyyn ja jätteiden keräykseen sekä lajitteluun laadittu ohjeet?

Onko jätteiden määrän vähentämiseen laadittu ohjeet?

Seurataanko lanta- ja jätemääriä?

Lanta

Kuinka paljon lantaa syntyy?

Millainen lantala?

- koko
- pohjan tiiviys
- reunat
- kate
- sijainti
- toimivuus (ylitäätyminen?)?

Minne lanta toimitetaan?

Onko kirjallinen sopimus säännöllisestä toimituksesta?

Onko tehty valvontailmoitus viranomaisille?

	määrä	toimituspaikka	lajittelu, on/ei
Sekajäte			
Hyötyjätteet			
Paperi			
Pahvi			
Muovi			
Biojäte (ruuan/ rehun tähteet)			
Muut (metalli, lasi, puu)?			
Ongelmajätteet			
Loisteputket			
Paristot, akut			
Lääke- ja kemikaalijätteet			
Muut?			
Käytöstä poistetut			
Tarvikkeet			
Koneet, laitteet			

Lannan käsittelyn ja jätehuollon toteutukseen / toimivuuteen liittyvät ongelmat ja parannustarpeet:

Energian kulutus	
Mihin kaikkeen energiaa käytetään / kuluu? Koneet, laitteet?	
Kuka vastaa energiatietojen seurannasta, laitteistojen toiminnasta, henkilöstön opastamisesta jne.?	
Onko laadittu energiansäästöselvitystä tai –suunnitelmaa?	
Onko laadittu ohjeita energian kulutuksen vähentämiseksi?	
Seurataanko energian kulutusta?	
Sähkö:	
Valaistus: talli, kentät, maneesi, piha- alueet, reitit	Onko käytössä energiansäästölamput?
	Ohjataan valaistusta automaattisesti?
	Sammutetaanko valot yöksi?
Ilmastointi	Ilmastoinnin säädön tarkastus?
Televisiot, tietokoneet, kopiokoneet, pesukoneet ja muut laitteet	Kytetäänkö koneet ja laitteet yöksi pois päältä?
	Käytetäänkö laitteissa virrankatkaisuautomaatiikkaa?
	Onko laitteissa virransäästötila?
	Ovatko laitteen vähän energiaa kuluttavia (energiamerkintä?)
Lämmitys:	
Mikä lämmitysmuoto on käytössä?	
Onko sisälämpötilat säädetty sopiviksi? (vrt. ilmastointi)	
Energian kulutukseen liittyvät ongelmat ja parannustarpeet:	
Veden kulutus ja jätevedet:	
Mihin kaikkeen vettä käytetään?	
Kenen vastuulla on vedenkulutuksen seuranta?	
Seurataanko veden kokonaiskulutusta?	
Kuinka kulutuksessa esiintyvät poikkeamat havaitaan ja miten niihin reagoidaan ?	
Onko olemassa vedenkäyttöön ja/tai säästämiseen liittyviä toimintaohjeita tai suunnitelmia ?	
Mihin jätevedet johdetaan (viemäri, maasto) sisältä? Pesuvedet ulkoa?	
Millainen jätevesien käsittelyjärjestelmä tallilla on? viemäri sakokaivot ja maahan imeytys umpikaivo muu?	

Kuka vastaa jätevesijärjestelmän kunnossapidosta ja huollosta? Tarkastus, tyhjennys, huolto? Kirjanpito, ohjeet?	
Veden kulutukseen ja jätevesien käsittelyyn liittyvät ongelmat ja parannustarpeet:	
Hankinnat ja materiaalien kulutus	
Miten hankinnat on organisoitu (kuka hankkii, yhteishankinnat?) rehut heinä kuivikkeet tarvikkeet, laitteet	
Onko ympäristönäkökohtia (paikallisuus, eräköko, pakkaukset, ympäristömerkinnät, vähän energiaa kuluttavat laitteet) huomioitu em. hankinnoissa ? Miten ?	
Seurataanko kulutusta? Mitä?	
Onko selvitetty kulutuksen vähentämisen keinoja?	
Mitä suunnitelmia ja / tai toimenpiteitä, ohjeistuksia kulutuksen vähentämiseksi on tehty ?	
Hankintoihin ja materiaalien kulutukseen liittyvät ongelmat ja parannustarpeet:	
Hevosten ulkoilualueet	
Tarhat	
Tarhojen kunto aidat pohja	
Onko tarhat salaojitettu, toimiiko salaojitus? Mihin valumavedet johdetaan?	
Etäisyys vesistöistä / valtaojista, suojavyöhykkeet?	
Poistetaanko lanta tarhoista säännöllisesti?	
Kentät, maneesi	
Kunto aidat, seinät pohja	
Onko kentät salaojitettu, toimiiko salaojitus? Mihin valumavedet johdetaan?	
Poistetaanko lanta kentiltä ja maneesista säännöllisesti?	
Laitumet	
Kunto aidat	

Etäisyys vesistöistä / valtaajista, suojavyöhykkeet?	
Muut ulkoilualueet ja reitit?	
Ulkoilualueisiin liittyvät ongelmat ja parannustarpeet:	
Lääkkeiden ja kemikaalien varastointi	
Mitä lääkkeitä / kemikaaleja / vaarallisia aineita käytetään ja varastoidaan?	
Onko em. aineista olemassa ajantasainen, kirjattu tieto määristä, vaarallisuusluokista, säilytyspaikoista ja hävittämisestä ?	
Kuka vastaa lääkkeiden / vaarallisten aineiden käytön valvonnasta, aineiden varastoinnista ja toimittamisesta käsiteltäväksi ?	
Onko laadittu lääkkeiden / kemikaalien ja muiden vaarallisten aineiden käyttöä, säilytystä ja hävittämistä koskevia ohjeita?	
Mitkä ovat parannustarpeet liittyen lääkkeiden / kemikaalien varastointiin, käyttöön tai hävittämiseen?	
Viihtyvyys, turvallisuus ja yleisilme	
Seurataanko henkilökunnan ja asiakkaiden viihtyvyyttä ? Millaisia tuloksia on saatu ? Onko tehty toimenpiteitä viihtyvyyden parantamiseksi ? Mitä ?	
Mitä toimenpiteitä on tehty turvallisten työtapojen ja ympäristön turvallisuuden edistämiseksi ?	
Onko tehty riski / turvallisuuskartoitusta? Liikenne, pysäköinti vs. hevosten liikkuminen? Tavaroiden varastointi vs. hevosten liikkuminen? Paloturvallisuus, sammutusvälineet, sähkölaitteet, tupakointi?	
Säilytystilat, ovatko riittävät, asianmukaiset, siistit? rehut heinät kuivikkeet tarvikkeet?	
Viihtyisyyteen, turvallisuuteen, terveyteen ja yleisilmeeseen liittyvät ongelmat ja parannustarpeet:	

Kiinteistön ja alueidenhoito	
Kuka omistaa käytössä olevat kiinteistöt ja alueet? Miten yhteistyö omistajan ja hoitohenkilökunnan / käyttäjien kanssa toteutetaan? Kuka on yhdyshenkilö?	
Mikä ovat parannustarpeet kiinteistöjen ja alueiden kunnossapidon, perusparannuksen ja laiteinvestointien suhteen?	
Kuljetukset ja liikkuminen	
Mitä kuljetuksia on?	
Seurataanko kuljetusten / ajokilometrien määrää?	
Onko kuljetusten / ajokilometrien määrän vähentämiseksi tehty toimenpiteitä tai laadittu ohjeita?	
Miten pysäköinti on järjestetty?	
Kannustetaanko henkilöstöä / asiakkaita käyttämään matkoilla julkisia kulkuvälineitä, pyörää tai jalkaisin liikkumista tai kimpapakyytejä?	
10. Muut ympäristönäkökohdat	